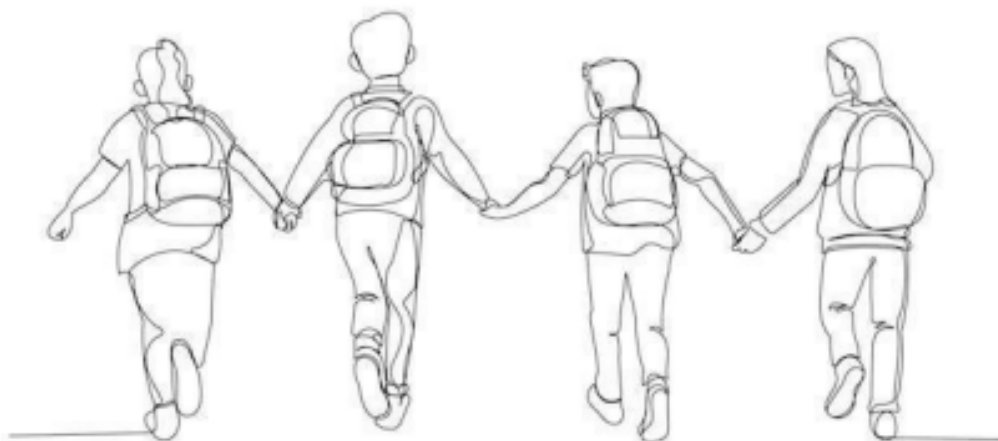

4. MODUL

TÁRSADALMI ÉS KULTURÁLIS MEDIÁCIÓ A ROMA ÉS MENEKÜLT GYERMEKEK/FIATALOK CSALÁDJAIVAL VÉGZETT BEAVATKOZÁSBAN

GYAKORLATI TEVÉKENYSÉG

KONFLIKTUSKEZELŐ KÖR

Ez a tevékenység a konfliktuskezelési technikák gyakorlására szolgál, a diákokat szimulált helyzetekbe helyezve, amelyek arra készítetik őket, hogy párbeszédet folytassanak, empátiát tanúsítsanak és közösen keressenek megoldásokat.

CÉL

Az aktív hallgatás, a párbeszéd és az együttműködés készségeinek fejlesztése a békés konfliktusmegoldás érdekében.

CÉLCSOPORT

Részt vevő gyermekek, fiatalok és családok

ANYAG

Kártyák konfliktushelyzetekkel (valódi vagy kitalált)
Fehér lapok
Tollak/ceruzák

IDŐTARTAM

2 foglalkozás

KULCSSZÓ

Mediáció, empátia, megoldás, párbeszéd

LEÍRÁS

- Előadás** – A mediáció bemutatása: a konfliktusok megoldásának eszköze, anélkül, hogy megoldásokat rónának rájuk. Bemutatja azt az elképzelést, hogy a mediátor semleges, elősegíti a párbeszédet és segít a konszenzus megtalálásában.
- Példák (opcionális)** – A tanár két önkéntessel egy gyors szimulációt végez, hogy bemutassa a mediáció működését, vagy a témához kapcsolódó videót mutat be a csoportnak.
- Csoportokba osztás** – A diákok kis csoportokat alkotnak (3-4 fő). Minden csoport kap egy kártyát, amelyen egy konfliktushelyzet szerepel, például:
 - Két kolléga kulturális különbségek miatt nem hajlandó megosztani ugyanazt a teret.
 - Egy diákot kirekesztik, mert „más” ételt hoz otthonról.
 - Konfliktus zenei ízlés/kulturális hagyományok között.
- Előadás** – Minden csoport kiosztja a szerepeket (mediátor + konfliktusban álló felek) és előkészít egy rövid előadást.
- Előadások** – Minden csoport eljátsza a helyzetet az osztály előtt. Minden előadás után a megfigyelők reagálnak:
 - A mediátor semleges volt?
 - Volt-e meghallgatás és kölcsönös tisztelet?
 - A megoldás igazságos volt?
- Közös reflexió** – A tanár vezeti a záró reflexiót: Melyek egy jó mediátor tulajdonságai? Milyen kihívások merülnek fel? Hogyan alkalmazhatjuk ezeket a technikákat az osztálytermen kívül?

KREATÍV INTERKULTURÁLIS PÁRBESZÉD

Célja a kultúrák találkozásának megtestesítése kollektív művészi alkotás révén. A kreatív alkotás arra készíti a diákokat, hogy megvitassák ötleteiket, tiszteljék a különbségeket, és megtalálják a módját a különböző kulturális kifejezésmódok integrálásának.

CÉL

Az interkulturalitás előmozdítása egy olyan közös művészeti alkotás létrehozásával, amely a osztály sokszínűségét tükrözi.

CÉLCSOPORT

Gyerekek, fiatalok és/vagy felnőttek

ANYAG

Papír, karton, magazinok és

IDŐTARTAM

2 foglalkozás

KULCSSZÓ

Együttműködés, kreativitás, interkulturalitás, kifejezés

LEÍRÁS

- Bevezetés** – A tanár felteszi a kérdést: „Hogyan tudjuk kreatív módon bemutatni az osztályban jelen lévő kultúrák gazdagságát?”
- Csoportok kialakítása** – A diákokat 4-6 fős csoportokba osztják. Minden csoport kiválaszt egy művészeti formát (plakát, vers, kollázs, zene, színházi jelenet, rövid videó).
- Kulturális felfedezés** – Minden tag megosztja a számára fontos kulturális elemeket (szavak, szimbólumok, hagyományok, dalok). A csoport kiválaszt néhányat, amelyet beépít a produkcióba.
- Alkotás** – A csoportok közösen dolgoznak a produkción, megvitatják a választásokat és integrálják az ötleteket. A tanár figyelemmel kíséri a munkát, és ösztönzi a eltérő vélemények közvetítését.
- Bemutatók** – Minden csoport bemutatja munkáját a többi osztálytársnak.
- Reflektálás** – A tanár irányítja a beszélgetést:
 - Könnyű volt összehangolni a különböző kulturális ötleteket?
 - Milyen konfliktusok merültek fel az alkotás során
 - Hogyan kezelte ezeket a csoport?
 - Mit tanultunk az interkulturális együttélésekről?

MEDIÁCIÓ NARRATÍV ESZKÖZÖKKEL

Ez a tevékenység célja, hogy szimbolikusan dolgozza fel a konfliktusokat, történeteket felhasználva a mediáció gyakorlásához. A narratívák felépítésével a diákok érzelmileg távolságot tudnak tartani, és kreatívabban és kritikusabban tudnak reflektálni a különböző perspektívákra.

CÉL

Gyakorolni a konfliktuskezelést fiktív történetek megalkotása és elemzése révén, azonosítva a feszültségpontokat és a párbeszéd lehetőségeit.

CÉLCSOPORT

Gyerekek, fiatalok és/vagy felnőttek

ANYAG

A3 vagy A4 lapok
Tollak és filctollak

IDŐTARTAM

1 vagy 2 foglalkozás

KULCSSZÓ

Konfliktus, narratíva, perspektíva, mediáció

LEÍRÁS

- 1.. **Bevezetés** – A tanár elmagyarázza, hogyan ábrázolhatók a konfliktusok a történetekben, és hogyan segíthet a mediáció azok megoldásában.
2. **Csoportokba osztás** – A diákok kártyákat kapnak, amelyek kulturális konfliktusokat ábrázolnak (pl. hagyományos ruházat viselése, étkezési szokások, különböző hiedelmek).
3. **A narratíva létrehozása** – A csoport három részből álló rövid, illusztrált vagy írott történetet készít:
 - A konfliktus eredete
 - A felek közötti párbeszéd
 - A mediátor szerepe és az eredmény
4. **Megosztás** – Minden csoport bemutatja a történetét az osztálynak.
5. **Közös reflexió** – A tanár vezeti a vitát:
 - Mit tett a mediátor, hogy segítsen?
 - Hogyan lehetett meghallgatni és tiszteletben tartani a különböző nézőpontokat?
 - Előfordulhatna ez a történet a való életben?

MEDIÁCIÓ A VITÁBAN

Ez a tevékenység a közös reflexiót hivatott ösztönözni. Ennek elérése érdekében strukturált vita formájában szimulálnak egy interkulturális konfliktushelyzetet, amelyben a közvetítés központi szerepet játszik a méltányos megoldások megtalálásában.

CÉL

Kritikus és érvelő gondolkodás gyakorlása, miközben megértjük a mediátor szerepét a kiegyensúlyozott párbeszéd irányításában.

CÉLCSOPORT

Gyerekek, fiatalok és/vagy felnőttek

ANYAG

Tárgyalóteremként vagy közgyűlésterméként berendezett helyiség
Kártyák a szerepekkel (közvetítő, A fél, B fél, megfigyelők)
Jegyzetlapok

IDŐTARTAM

1 vagy 2 ülés

KULCSSZÓ

Vita, igazságosság, tisztelet, közvetítés

LEÍRÁS

- Bevezetés** – A tanár bemutatja a dinamikát: egy fiktív bíróságot, amelynek célja nem a „győzelem”, hanem a kulturális konfliktusok mediált módon történő megoldása.
- Dokumentumok előkészítése** – Minden csoport kap egy esetet (pl. egy diák szeretne a saját kultúrájából származó ételt behozni az étterembe, de a többiek ezt nem engedélyezik; vagy egy kulturális hagyományt megsértettek). A szerepek a következők: mediátor, A fél, B fél és megfigyelők.
- Az eset bemutatása** – A konfliktusban álló felek bemutatják álláspontjukat.
- Közvetített vita** – A közvetítő kérdéseket tesz fel, biztosítja a figyelmes hallgatást, és megpróbálja segíteni a feleket a megállapodás elérésében.
- Végső döntés** – A csoportnak méltányos megállapodásra kell jutnia. A megfigyelők ezután véleményt nyilvánítanak arról, hogy volt-e figyelem, tisztelet és egyensúly.
- Reflektálás** – A tanár elősegíti a szintézist:
 - Mi különbözteti meg a hagyományos vitát a mediációtól?
 - Hogyan lehet biztosítani, hogy minden véleményt meghallgassanak?

SZÓBELI KÖZVETÍTÉS

Ez az egyik legfontosabb mediációs készség, az aktív hallgatás elsajátítását szolgálja, amely magában foglalja a figyelmes hallgatást, a válaszadás előtti megértést és a másik fél mondanivalójának értékelését.

CÉL

Az aktív hallgatás gyakorlása, mint a konfliktusok mediációjának alapvető eszköze interkulturális kontextusban.

CÉLCSOPORT

Gyerekek, fiatalok és/vagy felnőttek

ANYAG

CRövid szövegek vagy kulturális beszámolók (valódiak vagy kitaláltak) másolatai
Papír és tollak
Óra vagy stopper

IDŐTARTAM

1 foglalkozás

KULCSSZÓ

Hallgatás, tisztelet, kommunikáció, közvetítés

LEÍRÁS

- Bevezetés** – A tanár elmagyarázza a „hallgatás” és a „hallás” közötti különbséget. Kérdés: „Mi történik egy konfliktusban, ha senki sem hallgat?”
- Párok dinamikája** – A diákok párban dolgoznak. Az egyik diák két percig beszél egy kulturális élményről (lehet kitalált vagy valós). A másik csak hallgat, majd megismétli, amit megértett, anélkül, hogy véleményt fűzne hozzá. Ezután szerepet cserélnek.
- Csoportos beszélgetés** – Négyfős csoportokban a diákok megosztják egymással érzéseiket: könnyű volt megszakítás nélkül hallgatni? Könnyű volt úgy érezni, hogy meghallgatnak?
- Alkalmazott gyakorlat** – A tanár egy fiktív interkulturális konfliktust vet fel. Párokból az egyik fél a mediátor szerepét játssza, meghallgatja mindkét felet, és saját szavaival megismétli, amit mindegyikük mondott, biztosítva ezzel a megértést.
- Záró reflexió** – Közös beszélgetés: Mi akadályozza az aktív hallgatást? Hogyan tudja ez megváltoztatni a konfliktusokat?

DISZKRIMINÁCIÓ

CÉL

Az aktív hallgatás gyakorlása, mint a kultúraközi konfliktusok mediációjának alapvető eszköze.

CÉLCSOPORT

Gyerekek, fiatalok és/vagy felnőttek

ANYAG

Projektor
Számítógép

IDŐTARTAM

1 foglalkozás

KULCSSZÓ

Diszkrimináció, reflexió.

LEÍRÁS

Győződjön meg arról, hogy a résztvevők kényelmesen ülnek és jól látják a vetítövásznat. A moderátoroknak le kell játszaniuk egy 3-7 perces videót, amely a mindennapi életben előforduló diszkriminációt szemlélteti.

Fontos, hogy a moderátorok ismerjék a videót, és szükség esetén készen álljanak annak értelmezésére/magyarázására.

Néhány videóajánlat:

- „American versus Muslim Bag Experiment” (angol, New York) Karim Jovian. Link: <https://www.youtube.com/watch?v=M0dMkFxl4Y>
- „Pulling Hijab Off Experiment” (Hijab-levételi kísérlet) Karim Jovian. Link: https://www.youtube.com/watch?v=HAhkyRyNV_g

Ezek a videók lehetőséget nyújtanak egy beszélgetésre, amelynek során a résztvevők beszélhetnek és reflektálhatnak saját diszkriminációs tapasztalataikra. Emellett elgondolkodhatnak azon is, amit a videóban láttak, és hogy ők hogyan kezelnék az ilyen helyzeteket.

Gondolkodási feladatok:

- Mit gondoltál a videóról?
- Hogyan érezted magad a videó megtekintése közben?
- Segítenél valakinek hasonló helyzetben? Miért, vagy miért nem? Gondolod, hogy ezek a helyzetek előfordulnak a való életben?
- Éltél már át hasonló helyzetet?
- Mit tanultál ebből az élményből?
- Szerinted az emberek hogyan érzik magukat, amikor diszkriminálják őket?
- Mit gondolsz, hogyan érzik magukat az emberek, amikor mások segítenek nekik?
- Ha valami hasonló történe veled, mint a videóban, mit tennél?
- Milyen következtetéseket vonhatunk le ebből a párbeszédből?

MIGRÁNS BOLYGÓ

CÉL

Gyakorold az aktív hallgatást, mint a kultúraközi konfliktusok mediációjának alapvető eszközét.

CÉLCSOPORT

Gyerekek, fiatalok és/vagy felnőttek

ANYAG

A színészek ruházata és felszerelése
A migráns szereplők
szerepének/történetének leírása

IDŐTARTAM

1 foglalkozás

KULCSSZÓ

Diszkrimináció, reflexió.

LEÍRÁS

A „Migrant Planet” egy interaktív színházi utazás, egy olyan tér, amelynek célja, hogy a kiállítás látogatóit aktív szerepbe helyezze, lehetővé téve számukra, hogy jobban megértsék a menekültek, migránsok és emberkereskedelem áldozatainak tapasztalatait. Ez a dinamika több szakaszból álló utazásból áll, amelynek során a látogató migráns szerepét veszi át, és követi nyomon kényszerű migrációs tapasztalatait. A dinamika egy karakter kijelölésével kezdődik (három közül lehet választani), és a menekültügyi országban benyújtott tartózkodási engedély iránti kérelem elfogadásával (vagy elutasításával) zárul.

Megjegyzés: Ez egy összetett tevékenység, amely kihívást jelenthet, mivel sokféle anyagot, nagy teret és a migráció témájában képzett nagy csapatot igényel.

-1. LÉPÉS

A kiállításban három karakter szerepel:

- 1.A bangladesi karakter egy farmer, aki az éghajlatváltozással kapcsolatos gazdasági okok miatt hagyja el hazáját.
- 2.A szomáliai szereplő egy újságíró, akit üldözés miatt kénytelen elhagyni az országot, miután nyilvánosságra hozott egy mérgező hulladéklerakással kapcsolatos környezeti igazságtalanságot.
- 3.A nigériai szereplő egy lány, aki emberkereskedelem áldozata.

2. LÉPÉS

Minden csoportot három kisebb csoportra osztunk. Minden kis csoport az egyik szereplőt játssza. A fogadóteremben (a játék megkezdése előtt) a moderátor elmagyarázza a játék szabályait, és minden csoportnak/szereplőnek megadja a hozzá tartozó történetet. Minden résztvevőnek el kell olvasnia a történeteket, és meg kell értenie, miért hagyják el országukat, és miért indulnak el a líbiai partok felé. Minden szereplő tutajon kel át a tengeren. (Megjegyzés: animációval segítsen a résztvevőknek megérteni az út veszélyeit és nehézségeit.

3. LÉPÉS

Olaszországba érkezés után:

- 1.A szomáliai csoportot a partraszállás után a rendőrség elfogja, és egy azonosító központba viszi, ahol meg kell magyaráznia, miért hagyták el az országot, és indokolniuk kell politikai menedékjog iránti kérelmüket.
- 2.A bangladesi csoportot egy illegális munkaerő-közvetítő toborozza, aki szerződés és védelem nélkül, siralmas körülmények között építkezésen dolgoztatja őket. A túlélés érdekében rózsákat és táskákat árulnak az utcán.
- 3.Egy csoport nigériai lányt egy „emberkereskedőhöz” visznek, aki arra kényszeríti őket, hogy az utcán dolgozzanak, hogy ügyfeleket szerezzenek.

4. LÉPÉS

Az utazás eredményei csoportonként eltérőek:

- 1.A bangladesi csoportot hazaszállítják
- 2.A szomáliai csoport menekültstátuszt kap
- 3.A nigériai csoport humanitárius okokból tartózkodási engedélyt kap

Gondolkodási feladatok

A dinamika végén időt kell szánni a tapasztalatok átgondolására és megbeszélésére.

Néhány hasznos kérdés:

- Hogyan érezted magad?
- Milyen érzelmek és gondolatok foglalkoztattak a tevékenység során?
- Miben hasonlít vagy különbözik a tapasztalatod a valóságtól?

Az esemény egy workshoppal zárul, amelynek témája a migránsok helyzete, a nemzetközi védelmi jogszabályok, valamint a klímaváltozás és a szennyezés migrációra gyakorolt hatása.